

Kader medische uitzendingen in tijden van Corona

In tijden van corona levert een medische uitzending, maar ook het afzien van een medische uitzending altijd een bepaald risico op. De acceptatie van een mate van risico is afhankelijk van de hoogte van het risico maar ook van de medische urgentie en de aanwezigheid van alternatieven. Alternatieven kunnen bijvoorbeeld zijn een telefonisch i.p.v. een live consult, of het reizen van de arts naar de patiënt i.p.v. andersom. Maar ook een uitzending naar een ander ziekenhuis behoort vaak tot de mogelijkheden. Hieronder wordt het afwegingskader beschreven dat van toepassing is op het opstellen van protocollen voor de verhoging van de veiligheid van medische uitzendingen in tijden van Corona. Dit is altijd een afweging tussen het voorspelde risico van de reis naar een ander (ei)land en de medische noodzaak/urgentie.

Uitgangspunten

Medische reisbewegingen vallen in het algemeen onder noodzakelijke reizen.

De beslissing over maatregelen op het uitzendingseiland ligt bij de lokale autoriteiten. De beslissing over maatregelen bij terugkomst op het wooneiland (o.a. quarantaine) ligt bij de autoriteiten van het wooneiland. Deze maatregelen kunnen mogelijk beïnvloed worden door afspraken over veilig uitzenden, in een zgn. reisbubbel.

Risicomatrix

Met behulp van de onderstaande risico matrices kan een afweging gemaakt worden in de keuze van de locatie en de wijze van uitzending. Omdat de duur van de uitzending ook een directe relatie heeft met het risico, is gekozen om afzonderlijke matrices te maken voor dagtrips en meerdaagse uitzendingen.

Om op een keuze uit te komen moet allereerst de risico categorie bepaald worden. Dit gebeurt door de situatie op het wooneiland te vergelijken met de situatie op het ontvangende eiland. VWS/ZJCN neemt een besluit over de indeling in een risico categorie, geholpen door de adviezen van het RIVM. Het risico wordt bepaald op basis van:

- epidemiologie Corona tov wooneiland
- druk op de lokale zorg
- mogelijkheden van veilig reizen/verblijven
- duur van de uitzending

Hierna wordt door 5.1.2e de timing van de zorgvraag bepaald op basis van medische informatie en overwegingen.

Met deze twee gegevens kan in de onderstaande matrix de toestemming en voorwaarden afgelezen worden. Bij veranderingen in het risico of de medische toestand kunnen verschuivingen naar resp. een andere kolom en/of rij van de matrix optreden, waardoor een ander besluit en/of voorwaarden van kracht worden.

Matrix bij meerdaagse medische uitzendingen (MU)

Risico categorie meerdaagse MU ▶	Locatie met laag risico	Locatie met medium risico	Locatie met hoog risico
Type MU ▼			
Spoed MU = binnen 24 uur	Ja	Ja, indien geen <i>goed</i> alternatief. Reisbubbel indien mogelijk.	Ja, indien geen beter alternatief. <i>Strikte</i> reisbubbel indien mogelijk.
Urgente MU = binnen één- enkele weken	Ja	Alleen in reisbubbel en indien geen beter alternatief.	Alleen in <i>strikte</i> reisbubbel en indien geen beter alternatief.
Electieve MU = geen strikte tijdslimiet	Ja	Alleen indien geen <i>goed</i> alternatief en onder voorwaarden (reisbubbel).	Nee

Matrix bij kortdurende uitzendingen (dagtrip)

Risico categorie dagtrip MU ▶	Locatie met laag risico	Locatie met medium risico	Locatie met hoog risico
Type MU ▼			
Spoed MU = binnen 24 uur	Ja	Ja, indien geen beter alternatief. Reisbubbel indien mogelijk.	Ja, indien geen beter alternatief. <i>Strikte</i> reisbubbel indien mogelijk.
Urgente MU = binnen één-enkele weken	Ja	Ja, in reisbubbel en indien geen beter alternatief.	Alleen in <i>strikte</i> reisbubbel en indien geen beter alternatief.
Electieve MU = geen strikte tijdslimiet	Ja	Ja, in reisbubbel en indien geen beter alternatief.	Alleen in <i>strikte</i> reisbubbel en indien geen beter alternatief.

Reisbubbel

Dit is een protocol met betrekking tot het verloop van een MU waardoor voor de patiënt(en) een veilige reisomgeving gecreëerd wordt. De afspraken in een reisbubbel worden gemaakt in overleg met de relevante lokale overheden, met de intentie maatregelen zoals quarantaine en inreisverboden te versoepelen. Bij een spoeduitzending is een reisbubbel over het algemeen niet mogelijk. Er kan een verschil in protocol zijn tussen meerdaagse MU's en dagtrips, gezien het feit dat langer verblijf een langduriger blootstelling aan risico's geeft. Consequenties van het verbreken van de reisbubbel moeten besloten, vastgelegd en gecommuniceerd worden. Bij het ontwikkelen van een reisbubbel worden onder andere de volgende zaken vastgelegd:

1. PBM (mondkapjes en/of handschoenen):

- a. geen PBM noodzakelijk
- b. het dragen van een mondkapje en/of handschoenen is verplicht gedurende
 - i. de hele MU (tenzij alleen in eigen hotel- en/of ziekenhuiskamer)
 - ii. een deel van de MU, namelijk: tijdens vervoer (auto/bus/vliegtuig), in de openbare ruimte (buiten en/of binnen), tijdens medische afspraken, binnen, indien met meerdere personen bijeen

iii.

2. Bewegingsvrijheid:

- a. geen beperkingen
- b. lichte quarantaine (alleen kortdurende essentiële boodschappen toegestaan)
- c. strikte quarantaine
- d. aparte wacht/verzamelruimtes
- e. gebruik speciale in- en uitgangen

f.

3. Vervoer:

- a. geen beperkingen vervoer
- b. binnen de reisgroep
- c. apart

d.

4. Toezicht:

- a. geen toezicht noodzakelijk
- b. toezicht is verplicht gedurende
 - i. de hele MU (tenzij opname in ziekenhuis)

ii. een deel van de MU, namelijk: tijdens vervoer (auto/bus/vliegtuig), tijdens wachten, verblijf in hotel

De bovenstaande zaken kunnen en moeten individueel worden aangepast naar gelang de specifieke lokale omstandigheden en patiëntengroepen. Voorbeeld strikte reisbubbel: PBM gedurende hele MU, strikte quarantaine, aparte wacht/verzamelruimtes, aparte in- en uitgangen, toezicht gedurende hele MU.